

WORKSHOP STRIPTEKENEN

PRESENTATIE:

Wij zijn van mening dat experimenteren de beste manier is om een vorm van kunst en creativiteit te ontdekken. Door te oefenen kun je dingen ontdekken en lezen. En uiteindelijk kan iedereen schrijven en tekenen, in zijn of haar eigen stijl, met zijn of haar eigen vaardigheden.

Het lezen van stripboeken (en/of manga) is nog steeds erg populair onder tieners en vormt vaak de basis van hoe jongere kinderen leren.

Door deel te nemen aan een workshop striptekenen kun je kennismaken met een auteur, zijn of haar wereld ontdekken en jezelf erin verdiepen door middel van oefeningen en instructies die kunnen worden aangepast aan de leeftijdsgroep.

Bij de workshops striptekenen mogen de deelnemers ook hun eigen werk mee naar huis nemen. Ze kunnen hun werk dan delen met familie en vrienden. Het biedt de deelnemers ook de mogelijkheid om personages, korte verhalen en dialogen te bedenken.

Doelstellingen:

- Het bedenken van personages, heel kort verhaal
- Tekenen (zelfs als je denkt dat je het niet kunt!)
- Eventueel een auteur ontmoeten en met hem of haar over zijn of haar werk praten

Voor wie?

- Leerlingen van 6 jaar en ouder (basisschool, middelbare school, voortgezet onderwijs)
- Jongeren buiten schooltijd (6 jaar en ouder)

Waar?

- In de klas
- In een bibliotheek
- In een boekhandel

Door wie wordt dit georganiseerd/aangevraagd?

- Een leerkracht op een school
- Een bibliothecaris
- Een boekhandelaar

Met wie?

- Een stripauteur (indien mogelijk, en als je klas daar het budget voor heeft, kun je overwegen een honorarium voor de auteur opzij te zetten.)
- De workshop kan ook worden geleid door de leerkracht of de bibliothecaris, maar het is beter om een ervaren auteur in te schakelen.

Duur:

- 2 of 3 uur

Aantal deelnemers:

- Bij voorkeur 15 tot maximaal 18 deelnemers

Opmerkingen:

Het is belangrijk om te onthouden dat je voor deze workshop geen eerdere ervaring met tekenen hoeft te hebben. Het thema en het doel van de workshop kunnen worden aangepast aan de leeftijdsgroep van de deelnemers.

MATERIALEN EN THEMA'S VOOR DE WORKSHOP

1. MATERIALEN:

- Vellen papier (het kan handig zijn om vellen klaar te leggen met daarop voorgedrukt stripvakken of stroken van drie vakjes), kleurpotloden, linialen, gummen.
- Een flip-over of schoolbord is ook onmisbaar om instructies op te schrijven en een paar schetsen te maken

2. THEMA'S:

Deze workshop biedt de mogelijkheid om je mening te geven over belangrijke hedendaagse thema's, die centraal staan in het project van de Europese Unie:

- samenwonen: strips maken over mensen die samenwonen, ongeacht hun verschillen. En door strips te maken waarin vriendschap een centrale rol speelt in het verhaal.
- ecologie: strips maken over de opwarming van de aarde, dieren in het wild en personages die opkomen voor de natuur en het milieu.
- gezondheid: strips maken over het voorkomen van bepaalde risico's die bijvoorbeeld samenhangen met ongezond eetgedrag, teveel tijd doorbrengen achter een beeldscherm of sporten.

VERLOOP VAN DE SESSIE

1. INLEIDING

Als de workshop wordt geleid door een workshopleider (een auteur) dan kan het bijvoorbeeld leuk zijn om de sessie te beginnen met een vraag- en antwoondronde over zijn of haar werk. Dan krijgen de deelnemers de kans om de persoon met wie ze gaan samenwerken en iets leuks gaan doen, beter te leren kennen.

Voorbeelden van vragen die men zou kunnen stellen:

- Welke opleiding heeft u gevolgd om stripauteur te worden?
- Waarom heeft u besloten om dit beroep te gaan doen?
- Hoe komt u tot de keuze welke verhalen u schrijft?
- Waar haalt u uw inspiratie vandaan?
- Hoe heeft u uw eigen "stijl" gevonden?
- Is het moeilijk om iets gepubliceerd te krijgen en van uw werk te leven?

Als de gespreksleider geen professional is, kan men de sessie beginnen met een presentatie van stripboeken uit de schoolbibliotheek, de openbare bibliotheek of een boekhandel. Deze boeken kunnen ook geselecteerd worden op basis van een specifiek thema (vriendschap, ecologie, gezondheid).

Als je deelnemers niet bekend zijn met stripboeken, dan kun je hen kennis laten maken met het werk van een aantal auteurs. De hieronder geselecteerde werken gaan specifiek over het thema vriendschap:

- *Sisters* van William Maury en Christophe Cazenove (vanaf 6 jaar)
- *Ariol* van Emmanuel Guibert (vanaf 6 jaar)
- *Asterix en Obelix* van Uderzo (vanaf 6 jaar)
- *Stinkhond* van Colas Gutman en Marc Boutavant (vanaf 8 jaar)
- *Snoopy en Peanuts* van Charles M. Schulz (vanaf 9 jaar)
- *Mia & co* van Vanyda (vanaf 11 jaar)

2. SCENARIO-INSTRUCTIES:

De gespreksleider (een auteur, een leerkracht, een bibliothecaris) kan de deelnemers een specifiek thema en scenario-instructies geven.

Scenario's over vriendschap.

Je kunt de deelnemers vragen om een verhaal over vriendschap te schrijven waarin personages uit de hierboven genoemde stripboeken voorkomen. Bijvoorbeeld:

- Bedenk nog een schoolsituatie die is gebaseerd op het universum en de personages uit *Ariol* of *Sisters*
- Bedenk een nieuw personage dat deel zou kunnen uitmaken van een vriendenclubje in *Ariol* of *Sisters*
- Werk aan het vervolg van een strippagina (zonder de volgende pagina's te hebben bekeken) of aan het vervolg van het hele stripboek, door de deelnemers te vragen een

scène te bedenken waarin meerdere bevriende personages voorkomen.

Het "Rad van Fortuin"-scenario:

Om de workshop nog leuker te maken, kun je de deelnemers vragen om een "rad van fortuin" te gebruiken om de details van hun scenario's te kiezen.

Hier volgen enkele voorbeelden van verschillende keuzemogelijkheden per vraag:

■ **het genre:**

Komedie, tragedie, fabel, fantasie, romantiek, geschiedenis ...

■ **de hoofdpersoon:**

Een kind, een volwassene, een dier, een robot, een plant/boom, een voorwerp ...

■ **de plaats waar het verhaal zich afspeelt:**

Een bos, een huis, een school, een straat, een strand ...

■ **het incident:**

Een val, een ontmoeting met een ander personage, een "ontmoeting" met een voorwerp ...

■ **kleurinstructies:**

Geen kleur, gebruik de kleur rood, de kleur groen, de kleur geel, de kleur blauw ...

■ **dialogoinstructies**

Geen dialogen, slechts één personage kan spreken, meerdere personages kunnen spreken ...

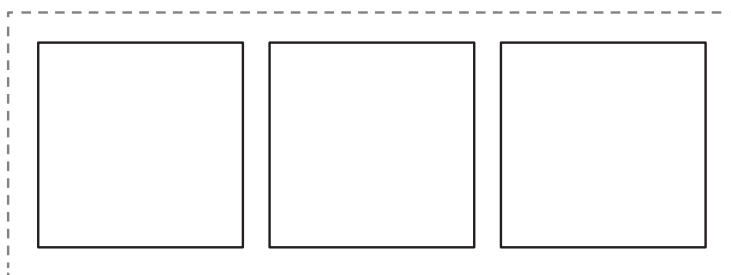
Uit ervaring weten we dat deelnemers aan dit soort workshops het fijn vinden om instructies en richtlijnen te krijgen zodat ze zich kunnen concentreren op de verhaaltechnische aspecten van hun werk.

3. BELANGRIJKE INSTRUCTIES:

Om te beginnen kan de gespreksleider een heel "eenvoudig" personage op het bord tekenen in de vorm van een "stokfiguur" om aan iedereen te laten zien dat iedereen een personage kan tekenen. Deze eerste stap kan worden voorgesteld aan groepen van elke leeftijd.

Vervolgens legt de gespreksleider het doel van de workshop uit. Deelnemers kan worden gevraagd om aan verschillende soorten stripverhalen te werken:

■ **een strip met drie plaatjes**

Dit formaat is ideaal als eerste kennismaking met strips, omdat je hiermee aan een kort verhaal kunt werken. Op het eerste plaatje is een personage in een bepaalde omgeving te zien. Op het tweede plaatje is een 'incident' of een grap te zien. Het derde en laatste

plaatje is de afsluiting van de sketch.

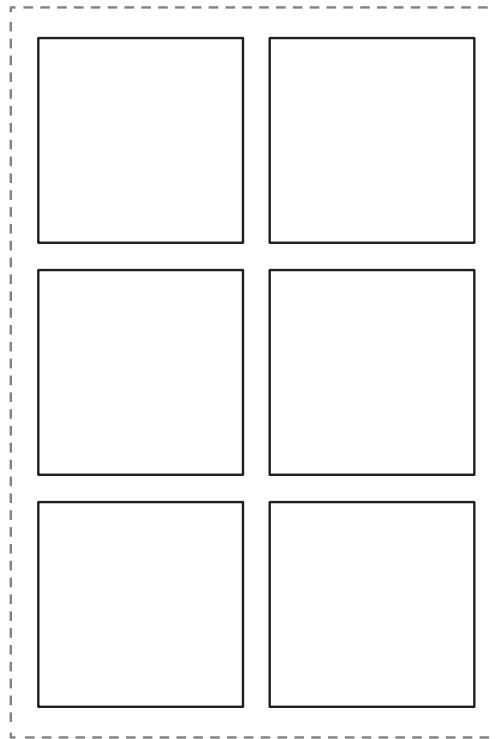
Het eerste deel van de workshop kan gebruikt worden om een strip met drie plaatjes te maken, om de deelnemers wat zelfvertrouwen te geven en ze te leren het kort te houden.

■ een pagina met zes plaatjes.

Door te werken met een pagina met zes plaatjes (of iets meer of minder – je kunt het template gerust aanpassen aan de wensen van de deelnemers) kunnen de deelnemers meer tijd besteden aan het verhaaltechnische aspect (het bedenken van dialogen, het toevoegen van een extra incident of grap).

■ exquisite cadaver (methode waarbij een verzameling opeenvolgende woorden of afbeeldingen een gezamenlijk kunstwerk oplevert)

Op een gegeven moment kan de workshop ook uitmonden in het maken van een exquisite cadaver (methode waarbij een verzameling opeenvolgende woorden of afbeeldingen een gezamenlijk kunstwerk oplevert). Om deelnemers te laten samenwerken, begint de eerste deelnemer met het verhaal in het eerste vakje, vervolgens gaat de andere deelnemer verder in het volgende vakje, enzovoort.

4. CONCLUSIE

Elke deelnemer kan zijn of haar werk en creatieve keuzes laten zien aan de rest van de groep. Als de tijd het toelaat, kunnen de gespreksleiders tijdens of na de workshop het werk scannen om een verzameling van alle werken te maken en af te drukken

Men kan ook een tentoonstelling organiseren zodat ouders en vrienden het werk dat tijdens de workshop is gemaakt, kunnen bekijken en bewonderen. De tentoonstelling kan gehouden worden op school, in de bibliotheek of boekhandel. Men kan een stripauteur uitnodigen voor de tentoonstelling en een jury kan aangeven welke werken ze het leukst vinden, waarna de auteurs ervan een cadeau (boeken!) krijgen.

Bonus!

Als de tijd het toelaat, kun je ook samen met de deelnemers aan hun eigen handtekening werken. Stripauteurs hebben altijd een persoonlijke en creatieve handtekening die je kunt vinden aan het einde van hun verhalen. Soms wordt een letter verlengd, gestileerd

of gecombineerd met een kleine tekening. Iemand kan bijvoorbeeld het puntje op de letter "i" veranderen in een hartje of een bloemetje, of van het staartje van de letter "y" een sierlijk lijntje maken.

Dit kan leiden tot een korte discussie en een creatieve activiteit met de klas. De deelnemers kunnen voorbeelden van handtekeningen van kunstenaars (waaronder striptekenaars) bekijken en vervolgens hun eigen persoonlijke handtekening ontwerpen. Aan het einde kunnen ze hun strips of illustraties ondertekenen met hun zelfbedachte handtekening.

